

‘Wat is neergezet moet blijven bestaan’

In 2007 werd hun droom bewaard en kon hun project in de praktijk uitgevoerd worden. In Veenhuizen bood een gestrand initiatief om een groentemuseum te starten deze kans. Lambert Sijens en z'n partner Jolanda Loonstra kregen toen de mogelijkheid om in Veenhuizen 3 hectare grond te huren.

ANNE WESTERHOF

Ze woonden in Zwolle, maar kregen hun plan daar niet van de grond. Dus deze kans lieten ze zich niet ontglippen. Jolanda zegde haar baan als sociaalgeograaf bij Landschap Overijssel op. Lambert zegde z'n kantoorbaan als rijksambtenaar op om zich in Veenhuizen volledig te gaan wijden aan de biologische kwekerij. Hun initiatief was driedelig van opzet: biologische kwekerij van bijzondere groentes, zorgboerderij en een educatieve-recreatieve poot (rondleidingen, workshops, lezingen, evenementen).

Verkoopkraampje

In 2007 huurden ze een twee-onder-eenkapwoning aan de Oude Gracht in Veenhuizen en begonnen er een verkoopkraampje met vergeten en andere bijzondere groentes uit de tuin. „Een soort van 'Ik vertrek'”, aldus Sijens. De naam 'De Tuinen van Weldadigheid' bedacht Loonstra voor de subsidieaanvraag bij de Provincie Drenthe voor een regeling voor innovatief ondernemerschap. „Omdat een variant op 'Maatschappij van Weldadigheid' voor de hand lag.” In de praktijk beviel dit zo goed

Jolanda Loonstra en Lambert Sijens in hun 'Tuinen van Weldadigheid'. FOTO'S: ANNE WESTERHOF

dat die naam permanent in gebruik is genomen. Na zeven jaar werd de woning verruild voor de hoeve Esserf, daterend uit 1930. De L-vormige boerderij is een Rijksmonument en in bezit van stichting Het 'Drentse Landschap. Met de boerderij waren ze zeer ingenomen, helemaal omdat het aanpalend de kwekerij lag.

Jolanda Loonstra (1968) is geboren in Dordrecht. Na een aantal verhuizingen besloten haar ouders om weer naar hun Friese roots terug te keren en groeide ze op in Heerenveen. De grote tuin van haar pake was voor haar als kind een feestje. Ze genoot van de flora. Loonstra ging sociale geografie studeren bij de RUG en ontmoette in het uitgaansleven haar huidige partner. Ze besloten in Zwolle samen verder te gaan en leefden zich uit in hun gedeelde passie voor het bezoeken van allereerste tuinen. Onderwijl groeide het

Veertien dagen ertussenuit was er in de afgelopen 17 jaar niet bij

plan om zelf een bedrijf op te zetten met drie takken: het kweken van bijzondere groenten, zorgboerderij en toeristische activiteiten. Zorgboerderijen waren in opkomst en die ontwikkeling paste ook prima in hun concept vanwege de synergetische meerwaarde.

Aardappelgen

Lambert Sijens (1964) zag het levenslicht in de polder in Emmeloord. Hij komt uit een arbeidersgezin, zijn vader werkte bij lokale boeren en hield zich bezig met de selectie van pootaardappelen. „Ik heb het aardappelgen van m'n vader.” Als opgroeiende jongen was die passie er niet, integendeel. Hij was blij dat hij het huis uit kon om te studeren (milieukunde) en niet hoefde te helpen in de moestuin. De keuze voor milieukunde had z'n interesse omdat hij zich toen al bewust was van het belang van een gezond klimaat. Een studiegenoot haalde hem na een aantal jaren uiteindelijk over om een stukje land te ontginnen aan de rand van de stad om daarop groentes te verbouwen.

Hij studeerde af in waterzuivering en ging werken als milieueambtenaar voor gemeenten en later als rijksambtenaar voor een agentschap van het ministerie van Economische Zaken. In Zwolle hadden ze het conceptplan voor een eigen onderneming klaar. Het internet deed hen belanden bij de website van de stichting die het groentemuseum wilde beginnen en die een ondernemer

zocht om dat initiatief nieuw leven in te blazen. Het was hun kans en zo ontstond De Tuinen van Weldadigheid.

Loonstra en Sijens begonnen met het kweken van biologische (vergeten en andere bijzondere) groenten. Daarnaast startten zij hun zorgboerderij op en organiseerden diverse toeristische activiteiten. Voor de verkoop stonden ze op markten en verkochten aan huis.

Ook hebben ze op bestelling groentetassen gemaakt en aan een aantal restaurants geleverd. Uiteindelijk was de opbrengst niet voldoende om die tak in stand te houden. Onbekendheid met de oude groentes met als resultaat alleen kijken maar niet kopen. Er moest te veel worden weggegooid of aan de varkens worden gevoerd. „Van alles geprobeerd.”

Knoflooklijn

Langzamerhand ontstond een eigen aardappel- en knoflooklijn. In de

container van het groentemuseum in wording vonden ze veel zaden van oude rassen en kweekten die op. De collectie groeide en in 2016 ging de webshop in de lucht voor online verkoop. In het begin was de omzet mondjesmaat, maar langzamerhand groeide de omzet. Tegenwoordig is er een vaste medewerker die de webbestellingen afhandelt. Naast Sijens en Loonstra zijn er inmiddels drie betaalde medewerkers. Daarnaast zijn er vrijwilligers die helpen op de tuin. De groep kent een grote diversiteit: zoals mensen met een psychische diagnose, re-integrerders met bijv. burnoutklachten en gepensioneerden. En niet te vergeten stagiaires en buitenlandse vrijwilligers die bijspringen.

Langzamerhand werden er minder verse groentes geproduceerd en meer zaden, plantjes en pootgoed. Het zaad wordt eigenhandig geoogst en het procedé van plukken, drogen, schonen en afwegen hebben ze in eigen beheer. Sinds 2017 hebben ze een zaailijn van eigen kweek.

Met de komst van corona ging de knop helemaal om en richtten ze zich enkel en alleen op de zaad- en pootgoedproductie en online verkoop. Sindsdien is het gedaan met de verkoop van verse groentes. „Een kropje sla is niet te koop.” Door het ruilen, kopen en krijgen van andere liefhebbers van oude en bijzondere rassen is de collectie enorm uitgebreid.

Bolts

In het assortiment zijn ook 'eigen' namen. Zo is bij de bonen de 'Zwolve Paarse', te vinden, hun eerste eigen gekweekte stokdroogboon. En de 'Bolts' is vernoemd naar de man die deze stokslabonen op zijn moestuin meer dan veertig jaren teelde en zo een eigen ras ontwikkelde.

Allebei zijn ze trots op wat ze neergezet hebben. Loonstra merkt nog op dat ze van te voren niet wist wat er allemaal bij kwam kijken: „Dan was ik er waarschijnlijk niet aan begonnen.” Veertien dagen ertussenuit was er in de afgelopen 17 jaar niet bij. Ze hebben in Veenhuizen niet stil gezeten en er zijn innovatieve dingen tot stand gebracht, maar ze zijn zeker niet klaar.

Jolanda Loonstra en Lambert Sijens groeien toe naar het idee om zichzelf overbodig te maken. Ze willen in de toekomst dat het bedrijf zelfstandig kan draaien zonder hen. „Wat we hebben neergezet moet blijven bestaan.” Het concept van drie takken die elkaar helpen en versterken werkt. Het is nog toekomstmuziek maar echt stoppen zullen ze nooit. „Gewoon door blijven doen.”

Lambert bij de varkens, Bonte Bentheimers.

„Sinds 2017 hebben we een zaailijn van eigen kweek.”